Conservatorio Profesional de Música de Vigo

Programación gaita galega

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

Índice

1. Introdución ... 5
1.1 Marco Legal ... 5
1.2 Características do centro ... 6
1.3 Características do alumnado ... 7
2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais ... 9
2.1 Grao elemental ... 9
2.2 Grao Profesional ... 10
3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais ... 11
4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de gaita galega ... 12
4.1 Grao elemental da materia de gaita galega ... 12
4.2 Grao profesional da materia de gaita galega ... 12
5. Metodoloxía ... 13
5.1 Principios metodolóxicos ... 13
5.2 Métodos didácticos ... 14
6. Atención á diversidade ... 15
7. Temas transversais ... 16
7.1 Educación en valores ... 16
7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s) ... 17
8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas ... 18
8.1 Actos institucionais ... 18
8.2 Cursos e clases maxistrais ... 19
8.3 Audicións ... 19
8.4 Outros ... 19
9. Secuenciación por cursos ... 20
9.1 Curso: 1º de grao elemental ... 20
9.1.1 Obxectivos ... 20
9.1.2 Contidos ... 20
9.1.3 Avaliación ... 21
9.1.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula ... 23
9.1.5 Medidas de recuperación ... 23
9.1.6 Recursos didácticos ... 24
9.2 Curso: 2º de grao elemental ... 25
9.2.1 Obxectivos ... 25
9.2.2 Contidos ... 25
9.2.3 Avaliación ... 26
9.2.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula ... 28

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

9.2.5 Medidas de recuperación ... 28
9.2.6 Recursos didácticos ... 29
9.3 Curso: 3º de grao elemental ... 30
9.3.1 Obxectivos ... 30
9.3.2 Contidos ... 30
9.3.3 Avaliación ... 31
9.3.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula ... 33
9.3.5 Medidas de recuperación ... 33
9.3.6 Recursos didácticos ... 34
9.4 Curso: 4º de grao elemental ... 35
9.4.1 Obxectivos ... 35
9.4.2 Contidos ... 35
9.4.3 Medidas de recuperación ... 38
9.4.4 Recursos didácticos ... 38
9.5 Curso: 1º de grao profesional ... 39
9.5.1 Obxectivos ... 39
9.5.2 Contidos ... 39
9.5.3 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula ... 42
9.5.4 Medidas de recuperación ... 42
9.5.5 Recursos didácticos ... 43
9.6 Curso: 2º de grao profesional ... 44
9.6.1 Obxectivos ... 44
9.6.2 Contidos ... 44
9.6.3 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula ... 47
9.6.4 Medidas de recuperación ... 47
9.6.5 Recursos didácticos ... 48
9.7 Curso: 3º de grao profesional ... 49
9.7.1 Obxectivos ... 49
9.7.2 Contidos ... 49
9.7.3 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula ... 52
9.7.4 Medidas de recuperación ... 52
9.7.5 Recursos didácticos ... 53
9.8 Curso: 4º de grao profesional ... 54
9.8.1 Obxectivos ... 54
9.8.2 Contidos ... 54
9.8.3 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula ... 57
9.8.4 Medidas de recuperación ... 57
9.8.5 Recursos didácticos ... 58
9.9 Curso: 5º de grao profesional ... 59
9.9.1 Obxectivos ... 59
9.9.2 Contidos ... 59
9.9.3 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula ... 62
9.9.4 Medidas de recuperación ... 62
9.9.5 Recursos didácticos ... 63

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

9.10 Curso: 6º de grao profesional 64
9.10.1 Obxectivos 64
9.10.2 Contidos 64
9.10.3 Avaliación 65
9.10.4 Medidas de recuperación 67
9.10.5 Recursos didácticos 68
10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica 69
11. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento 70
12. ANEXOS 71
12.1 Probas de acceso 1º de grao profesional 71
12.2 Probas de acceso a outros cursos 71
12.3 Recursos didácticos 71
12.4 Premios Fin de Grao 71
12.4.1 Contidos da proba 71
12.4.2 Criterios de avaliación 72
12.4.3 Criterios de cualificación 72
12.5 Folla de calibración para audicións e/ou probas instrumentais 72

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

1. Introdución

A presente Programación Didáctica de Gaita Galega está baseada na secuenciación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ao longo dos cursos nos que se imparte esta materia, e foi realizada polo profesorado do departamento de música tradicional co currículo oficial vixente para a materia e co proxecto educativo do centro, como así establecen os artigos 5º e 10º do capítulo II dos Decretos 198/2007 e 203/2007, do 27 de setembro, respectivamente.

Este documento inclúe, ademais dos obxectivos e contidos, a metodoloxía que se vai a seguir (indicando materiais e recursos didácticos que se empregarán), a avaliación e os seus tipos, procedementos e ferramentas (tanto da aprendizaxe coma da ensinanza e da propia programación), a atención á diversidade, e outras informacións que consideramos de interese e necesidade para levar a cabo o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Entendemos esta programación didáctica como un instrumento flexible, que permite adaptarse ás circunstancias concretas do alumnado en cada momento do seu proceso de aprendizaxe, pero ao mesmo tempo, tamén como marco de referencia que lle dá forma á nosa ensinanza garantindo que aqueles alumnos e alumnas dun mesmo nivel, e incluso con diferente profesorado, poidan acceder a unha ensinanza que favoreza a consecución dunhas competencias mínimas equiparables.

1.1 Marco Legal

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes documentos legais, clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

- **ORDE do 29 de setembro de 2015** pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensinanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.
- **DECRETO 229/2011**, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.
- **CIRCULAR 15/2011** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.
- **ORDE do 4 de agosto de 2011** pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.

- **DECRETO 223/2010**, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.
- **ORDE do 28 de xullo de 2008**, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.
- **CIRCULAR 21/2008** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se regula a avaliación e cualificación dos alumnos e das alumnas que cursan as ensinanzas elementais de música e danza dispostas nos decretos 196/2007, do 20 de setembro e 198/2007, do 27 de setembro, polos que se establece a ordenación das ensinanzas de grao elemental de danza e de música, respectivamente.
- **ORDE do 8 de febreiro de 2008**, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.
- **DECRETO 198/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música. DOG do 25 de outubro de 2007.
- **DECRETO 203/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.
- **CIRCULAR 9/2007** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

1.2 Características do centro

O Conservatorio Profesional de Música de Vigo é un centro público creado no ano 2003 despois da separación obrigatoria tal e como dispoñía a Lei Orgánica 1/1990 Xeral de Ordenación Educativa do Conservatorio Superior de Música de Vigo.

Sito na rúa Fotografo Felipe Prósperi s/n, entre a Avenida da Florida e Praza da Miñoca, o centro conta con instalacións axeitadas ás ensinanzas musicais, resultando escaso de espazos para a demanda que unha cidade como Vigo fai das

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

ensinanzas musicais.

O centro sitúase na bisbarra de Vigo, zona amplamente industrializada. A actividade musical da zona xira en torno á existencia de un grande número de bandas populares, bandas de gaitas, agrupacións de música tradicional e coros onde moitos/as alumnos/as reciben unha formación musical inicial. Existen tamén na zona un número importante de escolas de música públicas e privadas, e nos últimos anos tamén se crearon varias formacións do ámbito orquestral.

O propio Conservatorio e algunhas entidades privadas (bancos, fundacións, sociedade filarmónica, etc.) programan actividades musicais. A cidade carece de fonoteca pública e de biblioteca musical especializada (a excepción da do propio centro).

A maiores da actividade docente da ensinanza de música, no Centro realizanse diferentes actividades extraescolares e complementarias co obxectivo de completar a formación do alumnado: concertos, conferencias e cursos de especialización, e outros.

A ensinanza que se imparte no Conservatorio Profesional de Música de Vigo é a de música, regulada pola Lei 2/2006, do 3 de maio, de Educación e polo Real Decreto 1577/2006, do 22 de decembro polo que se fixan os aspectos básicos das ensinanzas profesionais de música, sendo na Comunidade Autónoma de Galicia os decretos polos que se regula o grao elemental e profesional o 198/2007, do 27 de setembro, e 203/2007, do 27 de setembro.

1.3 Características do alumnado

O centro conta cunha media de 640 alumnos e alumnas, variando a súa procedencia segundo a idade e o curso que realizan. Así, a maioría dos discentes do grao elemental pertencen á bisbarra de Vigo, agás algúns que veñen para cursar especialidades que non se imparten noutros conservatorios da provincia.

As principais motivacións para o estudo neste Centro son:

- A obtención dun título que lles abra saídas profesionais, e que posibilite a continuidade de estudos no grao superior de música.
- A calidade da ensinanza.
- A ubicación do Conservatorio.

As expectativas de futuro do alumnado varían segundo o grao no que se atopan: os/as alumnos/as de grao elemental teñen como principal obxectivo obter unha formación que lles permita gozar da música e poder continuar os seus estudos. O alumnado do grao profesional manifesta as súas preferencias por dedicarse á docencia e á práctica instrumental (orquestra, banda, coro, cámara, solista, etc.), e, se cadra, continuar os seus estudos nun Conservatorio Superior de Música.

No estudo individual do alumnado resalta o esforzo, á memorización, interpretación do repertorio e a comprensión do mesmo. Como gran problema sobresae a falta de tempo, especialmente no grao profesional, debido á gran cantidade de

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

horas que o alumnado pasa no seu centro de ensinanza obrigatoria. Outros problemas son a falta de organización, de constancia e concentración no estudo.

O clima existente entre o alumnado e o profesorado do centro é óptimo, sendo este un dos valores máis apreciados por ambas partes.

É de destacar que as preferencias do alumnado no seu tempo de lecer, sigan relacionadas coa música, debido á importancia que dan á asistencia a concertos ou á escoita da mesma na casa. As outras afeccións do alumnado do Conservatorio Profesional de Música de Vigo son a lectura e os deportes.

Como conclusión, extraemos que ao ser este un centro de ensinanzas artísticas o grao de satisfacción do alumnado co centro é alto, por non ser obrigatorios os devanditos estudos.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais

2.1 Grao elemental

O artigo 2º do capítulo I do Decreto 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música, indica que a finalidade deste grao é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade artística necesaria que permita acceder ao grao profesional.

Esta finalidade acadaríase coa consecución dos obxectivos ou capacidades ao longo dos catro cursos dos que consta o grao elemental e que o artigo 3º do capítulo I do mesmo Decreto enumera:

a) Apreciar a importancia da música como linguaxe artística e medio de expresión cultural dos pobos e das persoas.

b) Expresarse con sensibilidade musical e estética para interpretar a música de diferentes épocas e estilos, gozar con ela e enriquecer as propias posibilidades de comunicación e de realización persoal.

c) Coñecer e valorar a importancia da respiración e do dominio do propio corpo no desenvolvemento da técnica instrumental, da calidade do son e da interpretación.

d) Relacionar os coñecementos musicais coas características da escritura e da literatura do instrumento da especialidade, coa finalidade de adquirir as bases que permitan desenvolver a interpretación artística.

e) Interpretar en público, coa necesaria seguridade en si mesmo, para vivir a música como medio de comunicación.

f) Interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos, e adaptarse harmónicamente ao conxunto.

g) Ser consciente da importancia do traballo individual e adquirir a capacidade de escoitarse e ser crítico consigo mesmo.

h) Valorar o silencio como elemento indispensable para o desenvolvemento da concentración, a audición interna e o pensamento musical.

i) Ser consciente da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.

j) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

2.2 Grao Profesional

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música, indica no artigo 2º que a súa finalidade é proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, ordenándose en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Esta finalidade acádase ao longo dos seis cursos dos que consta este grao coa consecución dos seguintes obxectivos que aparecen enumerados no artigo 3º do mesmo Decreto:

a) Habituarse a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.

b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.

c) Analizar e valorar a calidade da música.

d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.

e) Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.

f) Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.

g) Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.

h) Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.

Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais

A diferencia do Decreto 198/2007, que establece a ordenación do currículo das ensinanzas elementais, no Decreto 203/2007 de ordenación das ensinanzas profesionais recóllense no artigo 6º os obxectivos específicos destas, que serán desenvolvidos de xeito máis concreto no currículo de cada materia e que citaremos nos seguintes apartados deste mesmo punto.

Estes obxectivos específicos ou capacidades que deben ser adquiridos polo alumnado do grao profesional das ensinanzas de música son:

a) Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.

b) Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.

c) Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.

d) Formar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable do conxunto.

e) Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fóra dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.

f) Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.

g) Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.

h) Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas exixencias das obras.

i) Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.

j) Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.

k) Interpretar individualmente ou dentro da agrupación correspondente obras escritas en todas as linguaxes musicais, afondando no coñecemento dos estilos e das épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.

l) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de gaita galega

4.1 Grao elemental da materia de gaita galega

No Anexo II do Decreto 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música, establécense os obxectivos, contidos e criterios de avaliación sobre os que se basa a presente programación.

4.2 Grao profesional da materia de gaita galega

En canto aos elementos curriculares do grao profesional que serviron de base para a elaboración desta programación, estes pódense consultar no Anexo II do Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

5. Metodoloxía

Pola propia natureza da ensinanza do instrumento o método a empregar será a autoaprendizaxe guiada, onde o profesor en cada clase orientará e motivará ao alumnado para a busca, procesamento e aplicación da información necesaria, así como a aprendizaxe por proxectos, xa que estes coñecementos que adquirirá poranse en práctica nas metas ou proxectos establecidos, desde a preparación de obras e estudos hasta un programa de concerto.

Para dar reposta a todo o anterior, e de xeito xeral, as estratexias metodolóxicas adaptaranse á madurez do alumnado e aos factores contextuais da clase, como son o tempo dispoñible e os espazos e recursos cos que se conte.

5.1 Principios metodolóxicos

Os principios que rixen a elaboración desta programación didáctica dotándoa de coherencia e sentido son:

- **Actividade:** O carácter instrumental da especialidade de gaita galega require da práctica, polo que o principio de que as cousas se aprenden facéndoas vai implícito na nosa ensinanza.
- **Autonomía:** Cada alumno/a será orientado nas clases colectivas, ensinándolle a traballar de forma independente e a tomar decisións por si mesmo.
- **Creatividade:** Ao tratarse dunha ensinanza artística, toda actividade que realicemos tratará de estimular o pensamento e a imaxinación, buscando conseguir que os nosos alumnos non repitan soamente o que decimos e pedimos.
- **Individualización:** A nosa ensinanza da materia é individual a maior parte do tempo, algo que nos facilita que en cada clase se teña en conta a dimensión persoal e afectivo social de cada alumno ou alumna.
- **Flexibilidade e diversidade de estratexias didácticas:** Co fin de conseguir os obxectivos propostos poderemos realizar as adecuacións que fosen precisas na temporalización dos contidos.
- **Convivencia:** fomentarase como é lóxico o traballo en equipo e un clima de cordialidade e respecto entre o alumnado.
- **Significación**: Esta será unha das vías de motivación que empregaremos, presentando o que se aprende como algo que será útil noutras situacións, que terá aplicación reais.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- **Interdisciplinariedade:** Buscaremos relacionar os contidos da nosa materia cos das outras materias do currículo que cursa o noso alumnado para dotalos dunha maior significación

5.2 Métodos didácticos

Á hora de decidir os métodos didácticos para esta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes enfoques:

- **Modelo constructivista:** Tomando como idea principal que o coñecemento é unha construción persoal na que o/a alumno/a elabora significados propios a partir duns coñecementos previos, a través dunha actividade intelectual e práctica.
- **Aprendizaxe significativa:** Este modelo de aprendizaxe está moi relacionado co constructivista, xa que a adquisición de coñecemento polo alumno realízase construíndo sobre os seus propios esquemas, sumando información sobre a que xa ten, que lle será útil para aplicar noutras situacións.

Para que esto se produza, debemos ter en conta ao longo de toda actividade:

a) Que o alumnado teña unha boa actitude, algo que se consegue facéndolle ver que o que están a facer ten sentido, é dicir ten unha razón, unha finalidade, así como fomentando o bo clima de clase, a autoconfianza, etc.

b) Que o que se ensine presente unha estructura lóxica dentro da materia, enfocando o traballo de forma globalizadora.

c) Que as novas aprendizaxes se relacionen cos coñecementos previos, é dicir, os contidos deben ter significatividade psicolóxica.

d) Que sexan conscientes da importancia do estudo individual, fomentando o interese e o respecto polo hábito de estudo e ensinándolles a maneira de que ese tempo sexa eficiente.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

6. Atención á diversidade

A diversidade constitúe un valor que enriquece e diversifica a realidade, esixindo no plano educativo unha maior atención por parte do profesorado.

É un feito que os alumnos que acceden a un conservatorio presentan diferenzas individuais e non todos os alumnos aprenden ao mesmo ritmo nin teñen as mesmas capacidades, polo que será labor do profesorado adecuar a práctica docente ás necesidades e características do alumnado.

Para dar resposta á diversidade, desde a clase de Gaita galega teremos en conta as seguintes pautas:

- Traballar con materiais abertos e flexibles, que plantexen diversas estratexias para o logro dos coñecementos.
- Ter en conta as diferenzas individuais e de grupo que se detectan na avaliación inicial: os intereses dos nenos, o contacto que tiveron coas actividades, as destrezas adquiridas, etc.
- Buscar orientación externa, de ser necesario, co propio centro como mediador.
- Respectar o ritmo de aprendizaxe de cada alumno.
- Diversificar as actividades para lograr os obxectivos.
- Plantexar actividades de diferente dificultade e integrar aos alumnos na máis apropiada ao seu nivel.
- Fomentar a pedagoxía do éxito, é dicir, valorar os pequenos logros de cada un e considerar positivamente o seu proceso de aprendizaxe.
- Potenciar o traballo das actitudes para lograr o respecto de todos

A atención á diversidade constitúe un indicador moi positivo da saúde do noso sistema educativo, xa que un sistema que tamén intenta dar resposta a todos eses nenos e nenas con deficiencias a nivel persoal e con características cognoscitivas por encima da media, é un sistema educativo cercano ás necesidades reais do educando. Neste sentido a nosa programación didáctica intentará establecer os instrumentos necesarios, en consonancia cos outros documentos do centro, para lograr unha educación musical comprensiva e de calidade.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

7. Temas transversais

A nosa materia tamén trata esta serie de elementos transversais que son abordados desde cada unha das diferentes disciplinas que comprenden o currículo das ensinanzas de réxime especial de música, e que nos dan a oportunidade de reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación.

7.1 Educación en valores

Á hora de abordar a educación en valores seguiranse as seguintes consignas:

- A **educación ambiental** tratarémola a través do coidado pola produción excesiva de sons por parte do alumnado, a concienciación sobre contaminación acústica, e a través da importancia que se lle debe de dar ao silencio como marco de calquera actividade musical.
- En canto á **educación para a saúde**, abordarémola a través da práctica corporal, aprendendo a apreciar e valorar o propio corpo e as súas posibilidades de movemento, tendo en conta e incidindo sobre a educación postural e a adquisición dun correcto tono muscular. Ademáis, a música, polos seus compoñentes afectivos, fisiolóxicos e intelectuais, tamén incide de forma positiva no equilibrio persoal e anímico das persoas.
- No referente á **educación para a igualdade de sexos**, partiremos de que a música non está relacionada co sexo do alumnado, e de que toda actividade musical en grupo partirá do principio de integración, de colaboración e de respecto mutuo entre os integrantes da clase independientemente do sexo ao que pertenzan.
- A **educación para a paz e a tolerancia** traballarase a partir de pezas doutras culturas e das relacións que se establezan coas persoas da contorna.
- A **educación para o lecer** traballarase a partir do concepto productivo do ocio, a través da asistencia a concertos, audicións, recitais e outras actividades culturais, ademáis de fomentar a escoita de música e a lectura de libros relacionados co traballado en clase.
- En canto á **educación do consumidor** trataremos que o alumnado adquira unha actitude crítica ante o fenómeno musical, axudándolles a forxar un criterio á hora de decantarse por diferentes versións, e propiciando dese modo un aumento da súa capacidade de elección á hora de consumir música.
- Para rematar, a **educación moral e cívica** abordarémola ao ter presente o respeto ás normas e a necesidade da súa existencia como poden ser á hora de tocar en grupo: a entrada simultánea, o mante-

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

mento do plano sonoro adecuado, a actitude de escoita e respeto aos demáis… Todas estas normas estarían referidas aos compañeiros, ao material da aula, ao profesor, etc.

7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s)

Hoxe en día é difícil pensar nun modelo pedagóxico que non se complemente cos recursos tecnolóxicos, permitindo unha formación máis completa e posibilitando unha renovación na pedagoxía e na didáctica. A educación ten que avanzar ao paso da sociedade co fin de enriquecerse mutuamente.

- Dende a materia de gaita utilizaremos as novas tecnoloxías sobre todo gravación en vídeo e audio, ordenadores con software de música (gravadores, editores de audio/vídeo, editores de partituras, etc.), Internet e bases de datos, youtube, correo electrónico, redes sociais de difusión de contidos, multitude de ferramentas virtuais que existen e todas as posibilidades que se nos ofrecen hoxe en día tanto dende o propio centro como dende as posibilidades particulares de cada un.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Dentro da Sección II do Proxecto Educativo de Centro do noso conservatorio, referente ás normas de organización e funcionamento, e concretamente no título cuarto do capítulo 4, establécese que estas actividades se poderán clasificar en actos institucionais, cursos e clases maxistrais, audicións e outros.

O alumnado de gaita galega terá o dereito de asistir, aínda que non a obriga, ás actividades culturais e de promoción das ensinanzas que se organicen dende o Departamento de Música tradicional, agás nas audicións, onde si deberán participar.

A organización de todas as actividades extraordinarias e complementarias do conservatorio correspóndenlle, como norma xeral, ao Equipo de Actividades Culturais e á Vicedirección como coordinadora do dito equipo. Para todas estas actividades agás as audicións de aula (non sendo casos especiais que así o requiran), establecerase un plan de actuación que pode ser consultado no artigo 36º do título cuarto da sección do Proxecto Educativo do Centro anteriormente citado.

8.1 Actos institucionais

No curso académico 2003/2004 decidiuse iniciar a institucionalización dunha serie de concertos, de xeito que pasaran a formar parte da programación estable do centro. Seguindo esta liña de continuidade, as posibles participacións do Departamento de música tradicional serían nos seguintes actos:

- Concerto de apertura do Curso Académico: Terá lugar ao inicio do curso.
- Concertos Benéficos: en colaboración con entidades benéficas, coa posibilidade de recadación de donativos. Así mesmo, intentarase celebrar fóra do centro, nalgún lugar que garanta a maior difusión posible.
- Ciclos de concertos, como por exemplo o Ciclo de Primavera onde cada ano se convida a solistas e agrupacións tanto externas como con participación dalgún membro do claustro.
- Acto de graduación: Alumnado que remata os estudos do 4º curso do grao elemental e o 6º curso do grao profesional.

Ademais das actividades que se realicen no seo do propio centro, intentarase celebrar concertos en salas ou espazos que permitan unha maior proxección da nosa tarefa profesional.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

8.2 Cursos e clases maxistrais

Os cursos e clases maxistrais que se desexen organizar, unha vez aprobados no seo do departamento correspondente trasladaranse ao Consello Escolar onde se debaterán, e se son autorizados pasarán a ter a consideración de actividades extraescolares ou complementarias do centro.

No caso de que o Departamento de Música tradicional teña algunha proposta, esta deberá ser tratada no mes de setembro e sería incluída na Programación Xeral Anual. As propostas posteriores a esta data, poderán terse en conta, sempre que sexan autorizadas polo Consello Escolar.

No caso de haber orzamento para as actividades, será o Consello Escolar quen estableza os criterios de distribución do mesmo.

8.3 Audicións

Atendendo ao que se contempla nos currículos de Grao Profesional, cada departamento organizará audicións de alumnos que se celebrarán de forma continuada ao longo do curso. Ditas audicións serán públicas e se realizarán en tres períodos ao longo do curso, coordinadas pola Vicedirección.

Solicitarase dos departamentos colaboración para a elaboración de calendarios coas propostas de datas para as diferentes audicións que se queiran organizar ao longo do curso. Estas propostas serán estudadas pola Vicedireción para poder adxudicar datas, espazos e horarios definitivos.

O Departamento de Música tradicional organizará como mínimo tres audicións ao longo do curso, que poderán ser tanto de aula como no auditorio do centro, nas que o alumnado deberá participar como mínimo en dúas como mostra do traballo realizado na clase, interpretando a ou as obras que o seu profesor lle asigne, sexa en grupo ou como solista.

8.4 Outros

O centro colabora con entidades públicas e privadas participando en eventos organizados por estes, como son os “Premios Honoríficos David Russell”, ou os concertos pedagóxicos para colexios, entre outros, nos que o Departamento de música tradicional podería propoñer alumnado para a súa inclusión nestas actividades.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

9. Secuenciación por cursos

A continuación desenvólvese a programación didáctica de Gaita galega por cursos.

9.1 Curso: 1º de grao elemental

9.1.1 Obxectivos

- Coñecer o instrumento e a súa morfoloxía.
- Coñecer e identificar auditivamente os ritmos tradicionais básicos.
- Aplicar ao instrumento os coñecementos de linguaxe musical.
- Practicar a lectura a primeira vista.
- Coñecer e identificar (visual e auditivamente) os instrumentos galegos máis característicos
- Interpretar un repertorio de estética tradicional coa frauta.
- Interpretar preludios
- Adquirir coñecementos básicos sobre a historia da gaita e a súa evolución.
- Fomentar a percepción auditiva do alumno.
- Estimular o interese musical do alumno,
- Iniciar ó manexo do fol
- Desenvolver a técnica instrumental.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.1.2 Contidos

- Descrición, mantemento e coidados do instrumento.
- Posición das mans no punteiro e a frauta adaptada.
- Coñecemento das notas básicas SI-DO 8va. (SIb coma vehículo de iniciación).
- Exercicios en Do M e Fa M. A escala de Do M.
- Práctica de Preludios básicos.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Características da escrita para gaita. Exercicios básicos: Terceiras simples e picados (sol, si, do).
- Repertorio: música galega de fácil execución.
- Instrumentos populares de galicia: coñecemento e identificación.
- Técnica instrumental básica.
- Práctica simultánea: frauta e gaita.
- Práctica de notas tenidas na gaita.
- Ritmos tradicionais básicos: coñecemento e identificación.
- Audicións comentadas de música tradicional.
- Aprendizaxe de música de ouvido.
- Prácticas de escritura musical.
- Planificación e organización para a asistencia e participación en concertos.
- Manexo do fol.

9.1.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Este carácter continuo leva a diferenciar tres tipos de avaliación: inicial, procesual e final:

- Avaliación inicial. Realizada ó comezo do curso, da programación ou da unidade didáctica, e permite coñecer a situación da que parte o alumnado e cumpre unha función de diagnóstico.
- Avaliación procesual ou continua. Realizada ó longo de toda a programación e do proceso de aprendizaxe, permite exercer un control permanente na evolución do proceso e tomar medidas de forma inmediata.
- Avaliación final. Realizada no último momento do proceso, ten unha función sumativa en tanto que permite coñecer os resultados conseguidos, avaliar en qué medida se consiguiron os obxectivos propostos e reflexionar sobre todo o proceso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao largo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

9.1.3.1 Criterios de avaliación

- Interpretar obras do repertorio propio do curso correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade interpretativa do alumno e do equilibrio sonoro entre as partes do instrumento.
- Ler a primeira vista unha obra de pequena dificultade. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.
- Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e o respecto pola interpretación musical.
- Interpretar en público obras do repertorio. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da peza escollida.

9.1.3.2 Mínimos esixibles

- Ser capaz de interpretar de memoria coa gaita unha ou varias pezas sinxelas.
- Amosar un control mínimo do manexo do fol.
- Leer a primeira vista pezas e estudos sinxelos

9.1.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Avaliación contínua do traballo no aula
- Avaliacion da audición de fin de trimestre e fin de curso

Para a avaliación destas últimas utilizaránse as fichas de calibración (ver Anexo 12.4)

9.1.3.4 Criterios de cualificación

- Integración e/ou participación do alumno ás actividades do departamento.
- Traballo diario nas aulas.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Capacidade interpretativa en publico, ben sexa en audicións ou concertos.
- A asistencia e puntualidade.

Actitudinais	**30%**	Asistencia Traballo, progreso Actitude / motivación Protocolo de concerto
Técnicos	**30%**	Afinación e tempero Dixitación: execución e limpeza Hixiene postural Lectura á vista
Estéticos	**40%**	**Resultado musical / calidade interpretativa** Son Control do tempo Adecuación ao estilo Concentración / memoria Comprensión e comunicación

9.1.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Realizarase unha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de cinco obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por el, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.1.5 Medidas de recuperación

O alumno terá dereito a un exame ao final de curso. O profesor realizará un exame de carácter privado ou público, e o repertorio esixido quedará ao criterio do mesmo profesor de acordo coa programación e previo acordo co alumno ou alumna. A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria ordinaria.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

9.1.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por el, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.1.5.2 Probas extraordinarias

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por el, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.1.6 Recursos didácticos

Ver Anexo 12.3 Recursos didácticos.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

-

9.2 Curso: 2º de grao elemental

9.2.1 Obxectivos

- Realizar os coidados e posta a punto do instrumento
- Iniciar a afinación do punteiro
- Coñecer e identificar auditivamente os ritmos tradicionais.
- Interpretar un repertorio de estética tradicional coa gaita
- Interpretar preludios
- Coñecer as características da escritura para gaita.
- Aplicar no instrumento os coñecementos de linguaxe musical.
- Fomentar da percepción auditiva do alumno.
- Estimular o interese musical do alumno
- Desenvolver as habilidades motrices no instrumento.
- Desenvolver a técnica instrumental.
- Desenvolver a creatividade en xeral.
- Prácticar a lectura a primeira vista.

9.2.2 Contidos

- Mantemento e coidados do instrumento.
- Morfoloxía e coidados de palleta e pallóns.
- Iniciación á afinación do punteiro.
- Iniciación á dixitación pechada: postura de sol.
- Afinación do ronco e prácticas co mesmo.
- Audicións e repeticións de preludios e frases comúns sinxelas.
- Iniciación aos preludios clásicos.
- Articulación: Picado e o batemento como recurso de repetición de notas.
- Exercicios en Do M, Fa M e Re m.
- Iniciación aos modos.
- Características da escritura para gaita.

- Exercicios básicos: Terceiras e quintas simples. Picados (sol, si, do) e batementos como recurso de repetición de notas.
- Repertorio de música de fácil execución.
- Instrumentos populares de Galicia: coñecemento e identificación xeral.
- Técnica instrumental básica.
- Ritmos tradicionais básicos: coñecemento e identificación.
- Audicións comentadas, facendo mención á rítmica, afinación, estructuras formais e instrumentación.
- Aprendizaxe de música de oído.
- Prácticas de escritura musical.
- Rudimentos de análise.
- Planificación e organización para a asistencia e participación en concertos.

9.2.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Este carácter continuo leva a diferenciar tres tipos de avaliación: inicial, procesual e final:

- Avaliación inicial. Realizada ó comezo do curso, da programación ou da unidade didáctica, e permite coñecer a situación da que parte o alumnado e cumpre unha función de diagnóstico.
- Avaliación procesual ou continua. Realizada ó longo de toda a programación e do proceso de aprendizaxe, permite exercer un control permanente na evolución do proceso e tomar medidas de forma inmediata.
- Avaliación final. Realizada no último momento do proceso, ten unha función sumativa en tanto que permite coñecer os resultados conseguidos, avaliar en qué medida se consiguiron os obxectivos propostos e reflexionar sobre todo o proceso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de califica-

ción contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao largo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

9.2.3.1 Criterios de avaliación

- Interpretar obras do repertorio propio do curso correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade interpretativa do alumno e do equilibrio sonoro entre as partes do instrumento.
- Ler a primeira vista obras de pequena dificultade. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.
- Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e o respecto pola interpretación musical.
- Interpretar en público obras do repertorio. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da peza escollida.

9.2.3.2 Mínimos esixibles

- Ser capaz de interpretar de memoria coa gaita varias pezas sinxelas.
- Amosar un control mínimo do manexo do fol.
- Leer a primeira vista pezas e estudos sinxelos
- Coñecer o nome das partes da gaita, así como o seu coidado

9.2.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Avaliación contínua do traballo no aula
- Avaliacion da audición de fin de trimestre e fin de curso

Para a avaliación destas últimas utilizaránse as fichas de calibración (ver Anexo 12.4)

9.2.3.4 Criterios de cualificación

- Integración e/ou participación do alumno ás actividades do departamento.
- Traballo diario nas aulas.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Capacidade interpretativa en publico, ben sexa en audicións ou concertos.
- A asistencia e puntualidade.

Actitudinais	**30%**	Asistencia Traballo, progreso Actitude / motivación Protocolo de concerto
Técnicos	**30%**	Afinación e tempero Dixitación: execución e limpeza Hixiene postural Lectura á vista
Estéticos	**40%**	**Resultado musical / calidade interpretativa** Son Control do tempo Adecuación ao estilo Concentración / memoria Comprensión e comunicación

9.2.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Realizarase unha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de cinco obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.2.5 Medidas de recuperación

O alumno terá dereito a un exame ao final de curso. O profesor realizará un exame de carácter privado ou público, e o repertorio esixido quedará ao criterio do mesmo profesor de acordo coa programación e previo acordo co alumno ou alumna. A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria ordinaria.

9.2.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.2.5.2 Probas extraordinarias

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.2.6 Recursos didácticos

Ver Anexo 12.3 Recursos didácticos.

9.3 Curso: 3º de grao elemental

9.3.1 Obxectivos

- Realizar os coidados e posta a punto do instrumento
- Iniciar a afinación do punteiro e do ronco
- Coñecer e identificar auditivamente os ritmos tradicionais.
- Interpretar un repertorio tradicional e de autor
- Interpretar preludios improvisados
- Iniciar a ornamentación
- Aplicar ao instrumento os coñecementos de linguaxe musical.
- Prácticar a lectura a primeira vista.
- Estimular o interese musical do alumno.
- Mellorar a percepción auditiva do alumno.
- Desenvolver as habilidades motrices no instrumento.
- Desenvolver a técnica instrumental.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.3.2 Contidos

- Coñecemento e despece da palleta e pallón.
- Escalas de La menor e Do menor.
- Exercicios básicos intervalo de 6ª, picados e batementos (combinados). Continuación de Preludios.
- Pezas a tempos rápidos en Do maior
- Continuación dos modos: Do mixolidio e Re frixio.
- Iniciación á ornamentación.
- Articulación: Cortes e silencios.
- Prácticas de ouvido.
- Pezas de autor de corte tradicional axeitadas ó nivel.
- Práctica de conxunto co mestre.
- Representación gráfica correcta dos sons da gaita no pentagrama.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

9.3.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Este carácter continuo leva a diferenciar tres tipos de avaliación: inicial, procesual e final:

- Avaliación inicial. Realizada ó comezo do curso, da programación ou da unidade didáctica, e permite coñecer a situación da que parte o alumnado e cumpre unha función de diagnóstico.
- Avaliación procesual ou continua. Realizada ó longo de toda a programación e do proceso de aprendizaxe, permite exercer un control permanente na evolución do proceso e tomar medidas de forma inmediata.
- Avaliación final. Realizada no último momento do proceso, ten unha función sumativa en tanto que permite coñecer os resultados conseguidos, avaliar en qué medida se consiguiron os obxectivos propostos e reflexionar sobre todo o proceso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao largo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

9.3.3.1 Criterios de avaliación

- Interpretar obras do repertorio propio do curso correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade interpretativa do alumno e do equilibrio sonoro entre as partes do instrumento.
- Ler a primeira vista obras de pequena dificultade. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.
- Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e o respecto pola interpretación musical.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Interpretar en público obras do repertorio. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da peza escollida.

9.3.3.2 Mínimos esixibles

- Ser capaz de interpretar de memoria coa gaita varias pezas do curso.
- Amosar un control estable do manexo do fol.
- Leer a primeira vista pezas e estudos do nivel do curso.
- Ter un coñemento básico do mantemento da gaita así como do seu coidado

9.3.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Avaliación contínua do traballo no aula
- Avaliacion da audición de fin de trimestre e fin de curso

Para a avaliación destas últimas utilizaránse as fichas de calibración (ver Anexo 12.4)

9.3.3.4 Criterios de cualificación

- Integración e/ou participación do alumno ás actividades do departamento.
- Traballo diario nas aulas.
- Capacidade interpretativa en publico, ben sexa en audicións ou concertos.
- A asistencia e puntualidade.

Actitudinais	**30%**	Asistencia Traballo, progreso Actitude / motivación Protocolo de concerto
Técnicos	**30%**	Afinación e tempero Dixitación: execución e limpeza Hixiene postural Lectura á vista

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

Estéticos	**40%**	**Resultado musical / calidade interpretativa** Son Control do tempo Adecuación ao estilo Concentración / memoria Comprensión e comunicación

9.3.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Realizarase unha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de cinco obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.3.5 Medidas de recuperación

O alumno terá dereito a un exame ao final de curso. O profesor realizará un exame de carácter privado ou público, e o repertorio esixido quedará ao criterio do mesmo profesor de acordo coa programación e previo acordo co alumno ou alumna. A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria ordinaria.

9.3.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.3.5.2 Probas extraordinarias

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.3.6 Recursos didácticos

Ver Anexo 12.3 Recursos didácticos.

9.4 Curso: 4º de grao elemental

9.4.1 Obxectivos

- Realizar os coidados e posta a punto do instrumento
- Afinar o punteiro e o ronco
- Coñecer -a grandes rasgos- da historia da gaita e o folclore galego, así como os gaiteiros e grupos mais característicos.
- Interpretar repertorio variado estilísticamente
- Interpretar preludios improvisados
- Interpretar obras no segundo rexistro.
- Coñecer a ornamentación básica.
- Transcribir auditivamente pezas sinxelas.
- Prácticar a lectura a primeira vista.
- Fomentar percepción auditiva do alumno.
- Estimular o interese musical do alumno.
- Desenvolver as habilidades motrices no instrumento.
- Desenvolver a técnica instrumental.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.4.2 Contidos

- Materiais alternativos na construcción do instrumento, innovacións e novas achegas ó mundo da Gaita.
- Afinación do instrumento.
- Posicións das notas do segundo rexistro.
- Escala cromática.
- Posicións alternativas.
- Preludios Improvisados.
- Mordentes e vibrato.
- Exercicios no primeiro e segundo rexistro do instrumento.
- Exercicios de picado-batemento e batemento-picado.
- Exercicios cromáticos.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Transcrición á partitura de pezas tradicionais sinxelas.
- Pezas de diversos estilos axeitadas ó nivel.
- Práctica de conxunto co mestre.

9.4.2.1 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Este carácter continuo leva a diferenciar tres tipos de avaliación: inicial, procesual e final:

- Avaliación inicial. Realizada ó comezo do curso, da programación ou da unidade didáctica, e permite coñecer a situación da que parte o alumnado e cumpre unha función de diagnóstico.
- Avaliación procesual ou continua. Realizada ó longo de toda a programación e do proceso de aprendizaxe, permite exercer un control permanente na evolución do proceso e tomar medidas de forma inmediata.
- Avaliación final. Realizada no último momento do proceso, ten unha función sumativa en tanto que permite coñecer os resultados conseguidos, avaliar en qué medida se consiguiron os obxectivos propostos e reflexionar sobre todo o proceso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao largo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

9.4.2.2 Criterios de avaliación

- Interpretar obras do repertorio propio do curso correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade interpretativa do alumno e do equilibrio sonoro entre as partes do instrumento.
- Ler a primeira vista obras de pequena dificultade. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.

- Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e o respecto pola interpretación musical.
- Interpretar en público obras do repertorio. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da peza escollida.

9.4.2.3 Mínimos esixibles

- Ser capaz de interpretar de memoria coa gaita varias pezas do curso.
- Amosar un control estable do manexo do fol.
- Leer a primeira vista pezas e estudos do nivel do curso.
- Ter un bo coñemento do mantemento da gaita así como do seu coidado

9.4.2.4 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Avaliación contínua do traballo no aula
- Avaliacion da audición de fin de trimestre e fin de curso

Para a avaliación destas últimas utilizaránse as fichas de calibración (ver Anexo 12.4)

9.4.2.5 Criterios de cualificación

- Integración e/ou participación do alumno ás actividades do departamento.
- Traballo diario nas aulas.
- Capacidade interpretativa en publico, ben sexa en audicións ou concertos.
- A asistencia e puntualidade.

Actitudinais	**30%**	Asistencia Traballo, progreso Actitude / motivación Protocolo de concerto
Técnicos	**30%**	Afinación e tempero Dixitación: execución e limpeza Hixiene postural Lectura á vista

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

Estéticos	**40%**	**Resultado musical / calidade interpretativa** Son Control do tempo Adecuación ao estilo Concentración / memoria Comprensión e comunicación

9.4.3 Medidas de recuperación

O alumno terá dereito a un exame ao final de curso. O profesor realizará un exame de carácter privado ou público, e o repertorio esixido quedará ao criterio do mesmo profesor de acordo coa programación e previo acordo co alumno ou alumna. A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria ordinaria.

9.4.3.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.4.3.2 Probas extraordinarias

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.4.4 Recursos didácticos

Ver Anexo 12.3 Recursos didácticos.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

9.5 Curso: 1º de grao profesional

9.5.1 Obxectivos

- Interpretar coa gaita un repertorio de obras axeitadas ó nivel reflectido nos contidos.
- Interpretar antes de cada obra un preludio improvisado
- Interpretar obras con requinteo e en tonalidade de do menor.
- Interpretar obras con picados simples, dobres e batementos.
- Transcribir auditivamente pezas sinxelas.
- Coñecer as características do empalletado e empallonado.
- Prácticar lectura a primeira vista.
- Seguir fomentando o interese musical do alumno.
- Seguir fomentando a percepción auditiva do alumno.
- Seguir desenvolvendo as habilidades motrices no instrumento.
- Desenvolver a técnica instrumental.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.5.2 Contidos

- Repaso de conceptos teórico-prácticos do grao elemental: Continuación exercicios cromáticos, requinteo, tonalidades estudiadas e ornamentación tradicional.
- Dominio de novas tonalidades próximas a Do.
- Perfeccionamento da técnica do picado e do batemento como recurso de articulación e ornamentación.
- Ornamentación: Dobre picado.
- Exercicios de cambio de rexistro.
- Manipulación de palletas e pallóns.
- Transcrición de pezas sinxelas a unha voz .
- Práctica da interpretación a dúo de gaitas.
- Estudio de exercicios de técnica interválica.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

9.5.2.1 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Este carácter continuo leva a diferenciar tres tipos de avaliación: inicial, procesual e final:

- Avaliación inicial. Realizada ó comezo do curso, da programación ou da unidade didáctica, e permite coñecer a situación da que parte o alumnado e cumpre unha función de diagnóstico.
- Avaliación procesual ou continua. Realizada ó longo de toda a programación e do proceso de aprendizaxe, permite exercer un control permanente na evolución do proceso e tomar medidas de forma inmediata.
- Avaliación final. Realizada no último momento do proceso, ten unha función sumativa en tanto que permite coñecer os resultados conseguidos, avaliar en qué medida se consiguiron os obxectivos propostos e reflexionar sobre todo o proceso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao largo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

9.5.2.2 Criterios de avaliación

- Interpretar obras do repertorio propio do curso correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade interpretativa do alumno e do equilibrio sonoro entre as partes do instrumento.
- Ler a primeira vista obras de pequena dificultade. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.
- Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e o respecto pola interpretación musical.
- Interpretar en público obras do repertorio. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da peza escollida.

- Entender as características da escrita da ornamentación para gaita galega.
- O alumno deberá amosar un nivel medio na afinación da gaita.

9.5.2.3 Mínimos esixibles

- Ser capaz de interpretar de memoria coa gaita varias pezas do curso.
- Amosar un control estable do manexo do fol.
- Leer a primeira vista pezas e estudos do nivel do curso con ornamentos.
- Ter un bo coñemento do mantemento da gaita así como do seu coidado.

9.5.2.4 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Avaliación contínua do traballo no aula.
- Avaliacion da audición de fin de trimestre e fin de curso.

Para a avaliación destas últimas utilizaránse as fichas de calibración (ver Anexo 12.4).

9.5.2.5 Criterios de cualificación

- Integración e/ou participación do alumno ás actividades do departamento.
- Traballo diario nas aulas.
- Capacidade interpretativa en publico, ben sexa en audicións ou concertos.
- A asistencia e puntualidade.

Actitudinais	**30%**	Asistencia Traballo, progreso Actitude / motivación Protocolo de concerto
Técnicos	**30%**	Afinación e tempero Dixitación: execución e limpeza Hixiene postural Lectura á vista

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

Estéticos	**40%**	**Resultado musical / calidade interpretativa** Son Control do tempo Adecuación ao estilo Concentración / memoria Comprensión e comunicación

9.5.3 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Realizarase unha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de cinco obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.5.4 Medidas de recuperación

O alumno terá dereito a un exame ao final de curso. O profesor realizará un exame de carácter privado ou público, e o repertorio esixido quedará ao criterio do mesmo profesor de acordo coa programación e previo acordo co alumno ou alumna. A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria ordinaria.

9.5.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.5.4.2 Probas extraordinarias

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.5.5 Recursos didácticos

Ver Anexo 12.3 Recursos didácticos.

9.6 Curso: 2º de grao profesional

9.6.1 Obxectivos

- Interpretar coa gaita un repertorio de obras axeitadas ó nivel reflectido nos contidos.
- Interpretar antes de cada obra un preludio improvisado.
- Interpretar obras en tons e modos variados con emprego dos diversos rexistros do instrumento.
- Interpretar obras con picados simples, dobres e batementos.
- Transcribir auditivamente pezas sinxelas.
- Coñecer as características do empalletado e empallonado.
- Prácticar a lectura a primeira vista en claves de sol e do en cuarta.
- Seguir fomentando o interese musical do alumno.
- Seguir fomentando a percepción auditiva do alumno.
- Seguir desenvolvendo as habilidades motrices no instrumento.
- Desenvolver aa técnica instrumental e da creatividade en xeral.

9.6.2 Contidos

- Transcrición de pezas a unha voz de nivel 4º Grao elemental.
- Dominio da tonalidade de do menor.
- Improvisación de Preludios.
- Perfeccionamento da técnica do picado e do batemento como recurso de articulación e ornamentación.
- Ornamentación: Dobre picado con batemento e triplos
- Exercicios de cambios ao 2º e 3º rexistro.
- Dominio do empalletado i empallonado.
- O toque pechado nos estilos interpretativos galegos
- Inclusión de repertorio para gaitas non galegas.
- Aprendizaxe das características da escrita da ornamentación para gaita galega.
- Continuación do estudio de exercicios de técnica interválica.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Lectura a primeira vista en claves de sol e do en cuarta

9.6.2.1 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Este carácter continuo leva a diferenciar tres tipos de avaliación: inicial, procesual e final:

- Avaliación inicial. Realizada ó comezo do curso, da programación ou da unidade didáctica, e permite coñecer a situación da que parte o alumnado e cumpre unha función de diagnóstico.
- Avaliación procesual ou continua. Realizada ó longo de toda a programación e do proceso de aprendizaxe, permite exercer un control permanente na evolución do proceso e tomar medidas de forma inmediata.
- Avaliación final. Realizada no último momento do proceso, ten unha función sumativa en tanto que permite coñecer os resultados conseguidos, avaliar en qué medida se consiguiron os obxectivos propostos e reflexionar sobre todo o proceso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao largo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

9.6.2.2 Criterios de avaliación

- Interpretar obras do repertorio propio do curso correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade interpretativa do alumno e do equilibrio sonoro entre as partes do instrumento.
- Ler a primeira vista obras de pequena dificultade. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.
- Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e o respecto pola interpretación musical.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Interpretar en público obras do repertorio. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da peza escollida.
- Entender as características da escrita da ornamentación para gaita galega.
- O alumno deberá amosar un nivel medio na afinación da gaita.

9.6.2.3 Mínimos esixibles

- Ser capaz de interpretar de memoria coa gaita diversas pezas do curso.
- Amosar un control estable do manexo do fol.
- Leer a primeira vista pezas e estudos do nivel do curso con ornamentos.
- Ter un bo coñemento do mantemento da gaita así como do seu coidado

9.6.2.4 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Avaliación contínua do traballo no aula.
- Avaliacion da audición de fin de trimestre e fin de curso.

Para a avaliación destas últimas utilizaránse as fichas de calibración (ver Anexo 12.4)

9.6.2.5 Criterios de cualificación

- Integración e/ou participación do alumno ás actividades do departamento.
- Traballo diario nas aulas.
- Capacidade interpretativa en publico, ben sexa en audicións ou concertos.
- A asistencia e puntualidade.

Actitudinais	**30%**	Asistencia Traballo, progreso Actitude / motivación Protocolo de concerto

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

Técnicos	**30%**	Afinación e tempero Dixitación: execución e limpeza Hixiene postural Lectura á vista
Estéticos	**40%**	**Resultado musical / calidade interpretativa** Son Control do tempo Adecuación ao estilo Concentración / memoria Comprensión e comunicación

9.6.3 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Realizarase unha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de cinco obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.6.4 Medidas de recuperación

O alumno terá dereito a un exame ao final de curso. O profesor realizará un exame de carácter privado ou público, e o repertorio esixido quedará ao criterio do mesmo profesor de acordo coa programación e previo acordo co alumno ou alumna. A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria ordinaria.

9.6.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

9.6.4.2 Probas extraordinarias

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.6.5 Recursos didácticos

Ver Anexo 12.3 Recursos didácticos.

9.7 Curso: 3º de grao profesional

9.7.1 Obxectivos

- Interpretar coa gaita un repertorio de obras axeitadas ó nivel reflectido nos contidos.
- Interpretar obras nos diversos rexistros e en tons e modos distintos.
- Interpretar obras con variedade de ornamentación
- Transcribir auditivamente pezas complexas.
- Dominar o empalletado e empallonado.
- Prácticar a lectura a primeira vista en varias claves e complicacións de linguaxe musical
- Improvisar en secuencias modais.
- Desenvolver a técnica instrumental avanzada.
- Desenvolver a creatividade en xeral.
- Iniciar ó alumno no mundo da percusión tradicional

9.7.2 Contidos

- Transcrición de pezas a unha voz de nivel 1º Grao profesional.
- Continuación do estudio de exercicios de técnica interválica.
- Perfeccionamento da técnica do picado e do batemento como recurso de articulación e ornamentación.
- Influencias da ornamentación foránea
- Exercicios de cambio de rexistro.
- O toque pechado nos estilos interpretativos galegos.
- Dominio do empalletado i empallonado.
- Inclusión de repertorio para gaitas non galegas.
- Percusión tradicional: iniciación ao tamboril.
- Lectura a primeira vista de obras con ornamentación escrita.
- Traballo teórico sobre a literatura de Gaita Galega.

9.7.2.1 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Este carácter continuo leva a diferenciar tres tipos de avaliación: inicial, procesual e final:

- Avaliación inicial. Realizada ó comezo do curso, da programación ou da unidade didáctica, e permite coñecer a situación da que parte o alumnado e cumpre unha función de diagnóstico.
- Avaliación procesual ou continua. Realizada ó longo de toda a programación e do proceso de aprendizaxe, permite exercer un control permanente na evolución do proceso e tomar medidas de forma inmediata.
- Avaliación final. Realizada no último momento do proceso, ten unha función sumativa en tanto que permite coñecer os resultados conseguidos, avaliar en qué medida se consiguiron os obxectivos propostos e reflexionar sobre todo o proceso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao largo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

9.7.2.2 Criterios de avaliación

- Interpretar obras do repertorio propio do curso correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade interpretativa do alumno e do equilibrio sonoro entre as partes do instrumento.
- Ler a primeira vista obras de pequena dificultade. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.
- Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e o respecto pola interpretación musical.
- Interpretar en público obras do repertorio. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da peza escollida.

- Entender as características da escrita da ornamentación para gaita galega.
- O alumno deberá amosar un nivel medio na afinación da gaita.

9.7.2.3 Mínimos esixibles

- Ser capaz de interpretar de memoria coa gaita diversas pezas do curso.
- Amosar un control estable do manexo do fol.
- Leer a primeira vista pezas e estudos do nivel do curso con ornamentos.
- Ter un bo coñemento do mantemento da gaita así como do seu coidado e diferentes posibilidades de afinación.

9.7.2.4 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Avaliación contínua do traballo no aula
- Avaliacion da audición de fin de trimestre e fin de curso

Para a avaliación destas últimas utilizaránse as fichas de calibración (ver Anexo 12.4)

9.7.2.5 Criterios de cualificación

- Integración e/ou participación do alumno ás actividades do departamento.
- Traballo diario nas aulas.
- Capacidade interpretativa en publico, ben sexa en audicións ou concertos.
- A asistencia e puntualidade.

Actitudinais	**30%**	Asistencia Traballo, progreso Actitude / motivación Protocolo de concerto
Técnicos	**30%**	Afinación e tempero Dixitación: execución e limpeza Hixiene postural Lectura á vista

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

Estéticos	**40%**	**Resultado musical / calidade interpretativa** Son Control do tempo Adecuación ao estilo Concentración / memoria Comprensión e comunicación

9.7.3 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Realizarase unha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de cinco obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.7.4 Medidas de recuperación

O alumno terá dereito a un exame ao final de curso. O profesor realizará un exame de carácter privado ou público, e o repertorio esixido quedará ao criterio do mesmo profesor de acordo coa programación e previo acordo co alumno ou alumna. A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria ordinaria.

9.7.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.7.4.2 Probas extraordinarias

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.7.5 Recursos didácticos

Ver Anexo 12.3 Recursos didácticos.

9.8 Curso: 4º de grao profesional

9.8.1 Obxectivos

- Interpretar coa gaita un repertorio de obras axeitadas ó nivel reflectido nos contidos.
- Interpretar obras nos diversos rexistros e en tons e modos distintos.
- Interpretar obras con ornamentación variada.
- Prácticar a lectura a primeira vista en varias claves, con complicacións de linguaxe musical e con ornamentación complexa.
- Desenvolver da técnica instrumental avanzada.
- Continuar a traballar a percusión tradicional.
- Improvisar en secuencias tonais.
- Consolidar a lingüaxe tradicional no instrumento.
- Desenvolver a técnica instrumental avanzada.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.8.2 Contidos

- Transcrición de pezas a unha voz de nivel 2º Grao profesional.
- Continuación do estudio de exercicios de técnica interválica.
- Estudio de posicións alternativas de dixitación.
- O toque pechado nos estilos interpretativos galegos.
- Dominio da técnica da ornamentación xeral; galega e foránea.
- Inclusión de repertorio para gaitas non galegas.
- Percusión tradicional: perfeccionamento do tamboril.
- Escrita e práctica da ornamentación propia.
- Arranxos e composición de temas propios.
- Traballo con gaitas en distintas afinacións.
- Dominio do empalletado i empallonado para afinacións alternativas.
- Traballo teórico sobre literatura de Gaita Galega

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

9.8.2.1 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Este carácter continuo leva a diferenciar tres tipos de avaliación: inicial, procesual e final:

- Avaliación inicial. Realizada ó comezo do curso, da programación ou da unidade didáctica, e permite coñecer a situación da que parte o alumnado e cumpre unha función de diagnóstico.
- Avaliación procesual ou continua. Realizada ó longo de toda a programación e do proceso de aprendizaxe, permite exercer un control permanente na evolución do proceso e tomar medidas de forma inmediata.
- Avaliación final. Realizada no último momento do proceso, ten unha función sumativa en tanto que permite coñecer os resultados conseguidos, avaliar en qué medida se consiguiron os obxectivos propostos e reflexionar sobre todo o proceso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao largo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

9.8.2.2 Criterios de avaliación

- Interpretar obras do repertorio propio do curso correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade interpretativa do alumno e do equilibrio sonoro entre as partes do instrumento.
- Ler a primeira vista obras de pequena dificultade. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.
- Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e o respecto pola interpretación musical.
- Interpretar en público obras do repertorio. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da peza escollida.

- Entender as características da escrita da ornamentación para gaita galega.
- O alumno deberá amosar un nivel alto na afinación da gaita.

9.8.2.3 Mínimos esixibles

- Ser capaz de interpretar de memoria coa gaita varias pezas do curso.
- Amosar un control estable do manexo do fol.
- Leer a primeira vista pezas e estudos do nivel do curso con ornamentos.
- Ter un bo coñemento do mantemento da gaita así como do seu coidado e diferentes posibilidades de afinación.

9.8.2.4 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Avaliación contínua do traballo no aula
- Avaliacion da audición de fin de trimestre e fin de curso

Para a avaliación destas últimas utilizaránse as fichas de calibración (ver Anexo 12.4)

9.8.2.5 Criterios de cualificación

- Integración e/ou participación do alumno ás actividades do departamento.
- Traballo diario nas aulas.
- Capacidade interpretativa en publico, ben sexa en audicións ou concertos.
- A asistencia e puntualidade.

Actitudinais	**30%**	Asistencia Traballo, progreso Actitude / motivación Protocolo de concerto
Técnicos	**30%**	Afinación e tempero Dixitación: execución e limpeza Hixiene postural Lectura á vista

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

Estéticos	**40%**	**Resultado musical / calidade interpretativa** Son Control do tempo Adecuación ao estilo Concentración / memoria Comprensión e comunicación

9.8.3 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Realizarase unha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de cinco obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.8.4 Medidas de recuperación

O alumno terá dereito a un exame ao final de curso. O profesor realizará un exame de carácter privado ou público, e o repertorio esixido quedará ao criterio do mesmo profesor de acordo coa programación e previo acordo co alumno ou alumna. A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria ordinaria.

9.8.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.8.4.2 Probas extraordinarias

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.8.5 Recursos didácticos

Ver Anexo 12.3 Recursos didácticos.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

9.9 Curso: 5º de grao profesional

9.9.1 Obxectivos

- Interpretar coa gaita un repertorio de obras axeitadas ó nivel reflectido nos contidos.
- Interpretar obras nos diversos rexistros e en tons e modos distintos.
- Interpretar obras de estilos variados con ornamentación variada.
- Practicar a lectura a primeira vista en varias claves, con complicacións de linguaxe musical e con ornamentación complexa.
- Desenvolver a técnica instrumental avanzada.
- Continuar a traballar a percusión tradicional.
- Compor obras propias para o instrumento.
- Incluír no repertorio obras de música antiga e contemporánea para distintas tipoloxías de gaita.
- Improvisar en secuencias tonais.
- Consolidar a lingüaxe tradicional no instrumento.
- Desenvolver a técnica instrumental avanzada.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.9.2 Contidos

- Transcrición de pezas a unha voz de nivel 3º Grao profesional.
- Continuación do estudio de exercicios de técnica interválica.
- Estudio de posicións alternativas de dixitación en relación á dinámica.
- Dominio da técnica da ornamentación xeral; galega e foránea.
- Inclusión de repertorio doutras culturas.
- Escrita e práctica da ornamentación propia.
- Traballo con gaitas en distintas afinacións.
- Traballo teórico sobre literatura de Gaita Galega
- Percusión tradicional: perfeccionamento do tamboril.
- Escrita e práctica da ornamentación propia.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Dominio do empalletado i empallonado para afinacións alternativas.
- Traballo teórico sobre literatura de Gaita Galega. Análise dos cancioneiros

9.9.2.1 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Este carácter continuo leva a diferenciar tres tipos de avaliación: inicial, procesual e final:

- Avaliación inicial. Realizada ó comezo do curso, da programación ou da unidade didáctica, e permite coñecer a situación da que parte o alumnado e cumpre unha función de diagnóstico.
- Avaliación procesual ou continua. Realizada ó longo de toda a programación e do proceso de aprendizaxe, permite exercer un control permanente na evolución do proceso e tomar medidas de forma inmediata.
- Avaliación final. Realizada no último momento do proceso, ten unha función sumativa en tanto que permite coñecer os resultados conseguidos, avaliar en qué medida se consiguiron os obxectivos propostos e reflexionar sobre todo o proceso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao largo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

9.9.2.2 Criterios de avaliación

- Interpretar obras do repertorio propio do curso correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade interpretativa do alumno e do equilibrio sonoro entre as partes do instrumento.
- Ler a primeira vista obras de pequena dificultade. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e o respecto pola interpretación musical.
- Interpretar en público obras do repertorio. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da peza escollida.
- Dominar as características da escrita da ornamentación para gaita galega.
- O alumno deberá amosar un nivel alto na afinación da gaita, tanto tradicional como alternativas.

9.9.2.3 Mínimos esixibles

- Ser capaz de interpretar de memoria coa gaita unha parte do repertorio do curso.
- Amosar un control estable do manexo do fol.
- Leer a primeira vista pezas e estudos do nivel do curso con ornamentos.
- Ter un bo coñemento do mantemento da gaita así como do seu coidado e diferentes posibilidades de afinación.

9.9.2.4 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Avaliación contínua do traballo no aula
- Avaliacion da audición de fin de trimestre e fin de curso

Para a avaliación destas últimas utilizaránse as fichas de calibración (ver Anexo 12.4)

9.9.2.5 Criterios de cualificación

- Integración e/ou participación do alumno ás actividades do departamento.
- Traballo diario nas aulas.
- Capacidade interpretativa en publico, ben sexa en audicións ou concertos.
- A asistencia e puntualidade.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

Actitudinais	**30%**	Asistencia Traballo, progreso Actitude / motivación Protocolo de concerto
Técnicos	**30%**	Afinación e tempero Dixitación: execución e limpeza Hixiene postural Lectura á vista
Estéticos	**40%**	**Resultado musical / calidade interpretativa** Son Control do tempo Adecuación ao estilo Concentración / memoria Comprensión e comunicación

9.9.3 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Realizarase unha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de cinco obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.9.4 Medidas de recuperación

O alumno terá dereito a un exame ao final de curso. O profesor realizará un exame de carácter privado ou público, e o repertorio esixido quedará ao criterio do mesmo profesor de acordo coa programación e previo acordo co alumno ou alumna. A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria ordinaria.

9.9.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.9.4.2 Probas extraordinarias

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.9.5 Recursos didácticos

Ver Anexo 12.3 Recursos didácticos.

9.10 Curso: 6º de grao profesional

9.10.1 Obxectivos

- Interpretar coa gaita un repertorio variado de obras axeitadas ao nivel reflectido nos contidos.
- Interpretar obras propias de autor e alleas en xeral.
- Desenvolver da técnica instrumental profesional.
- Practicar conxunto instrumental con instrumentos alleos ó folclore galego.
- Compor obras para gaita baseada no análise do folclore.
- Facer un traballo de investigación sobre a gaita en xeral ou o folclore galego en particular.
- Desenvolver a técnica instrumental avanzada.
- Continuar o estudo da percusión galega.
- Incluír no repertorio obras de música antiga e contemporánea para distintas tipoloxías de gaita.
- Improvisar en secuencias tonais.
- Dominar a lingüaxe tradicional no instrumento.
- Desenvolver a técnica instrumental avanzada.
- Desenvolver a creatividade en xeral.

9.10.2 Contidos

- Transcrición de pezas a unha voz de nivel 4º Grao profesional.
- Dixitación convencional e non convencional na gaita.
- Dominio da técnica da ornamentación xeral; galega e foránea.
- Inclusión de repertorio para Gaitas non Galegas.
- Os estilos interpretativos galegos.
- Consecución dun repertorio axeitado ó nivel para a proba de fin de grao e pase a grao superior.
- Transcrición de pezas con ornamentación galega.
- Composición para gaita.

- Continuación exercicios de técnica a nivel avanzado. Escalas e arpexos en todos os tons e modos.
- Ornamentación completa.
- Dominio da afinación do instrumento.
- Traballo teórico sobre literatura de Gaita Galega.

9.10.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Este carácter continuo leva a diferenciar tres tipos de avaliación: inicial, procesual e final:

- Avaliación inicial. Realizada ó comezo do curso, da programación ou da unidade didáctica, e permite coñecer a situación da que parte o alumnado e cumpre unha función de diagnóstico.
- Avaliación procesual ou continua. Realizada ó longo de toda a programación e do proceso de aprendizaxe, permite exercer un control permanente na evolución do proceso e tomar medidas de forma inmediata.
- Avaliación final. Realizada no último momento do proceso, ten unha función sumativa en tanto que permite coñecer os resultados conseguidos, avaliar en qué medida se consiguiron os obxectivos propostos e reflexionar sobre todo o proceso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao largo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

9.10.3.1 Criterios de avaliación

- Interpretar obras do repertorio propio do curso correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade interpretativa do alumno e do equilibrio sonoro entre as partes do instrumento.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Ler a primeira vista obras de pequena dificultade. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.
- Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade e o respecto pola interpretación musical.
- Interpretar en público obras do repertorio. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da peza escollida.
- Dominar as características da escrita da ornamentación para gaita galega.
- O alumno deberá amosar un nivel alto na afinación da gaita, tanto tradicional como alternativas.

9.10.3.2 Mínimos esixibles

- Ser capaz de interpretar de memoria coa gaita unha parte do repertorio do curso.
- Amosar dominio do manexo do fol.
- Leer a primeira vista pezas e estudos do nivel do curso con ornamentos.
- Ter un bo coñemento do mantemento da gaita así como do seu coidado e diferentes posibilidades de afinación.

9.10.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Avaliación contínua do traballo no aula
- Avaliacion da audición de fin de trimestre e fin de curso

Para a avaliación destas últimas utilizaránse as fichas de calibración (ver Anexo 12.4)

9.10.3.4 Criterios de cualificación

- Integración e/ou participación do alumno ás actividades do departamento.
- Traballo diario nas aulas.
- Capacidade interpretativa en publico, ben sexa en audicións ou concertos.
- A asistencia e puntualidade.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

Actitudinais	**30%**	Asistencia Traballo, progreso Actitude / motivación Protocolo de concerto
Técnicos	**30%**	Afinación e tempero Dixitación: execución e limpeza Hixiene postural Lectura á vista
Estéticos	**40%**	**Resultado musical / calidade interpretativa** Son Control do tempo Adecuación ao estilo Concentración / memoria Comprensión e comunicación

9.10.4 Medidas de recuperación

O alumno terá dereito a un exame ao final de curso. O profesor realizará un exame de carácter privado ou público, e o repertorio esixido quedará ao criterio do mesmo profesor de acordo coa programación e previo acordo co alumno ou alumna. A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria ordinaria.

9.10.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.
- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.10.4.2 Probas extraordinarias

Consistirá nunha proba práctica, onde o alumno presentará un programa dun mínimo de seis obras das propostas polo profesor para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

Deberá interpretar:

- Unha obra escollida por él, que será tocada de memoria.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Dúas obras escollidas polo profesor.
- Unha obra escollida por sorteo.

9.10.5 Recursos didácticos

Ver Anexo 12.3 Recursos didácticos.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Seguindo as instrucións que se recollen no artigo 2º da orde do 8 de Febreiro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música na Comunidade Autónoma de Galicia, e que indican que *"[…]a avaliación terá un carácter formativo e orientador do proceso educativo e proporcionará unha información constante que permita mellorar tanto os procesos coma os resultados da intervención educativa[…]",* este departamento leva a cabo unha tripla avaliación: do proceso de aprendizaxe (que se desenvolveu no apartado correspondente de cada curso), da programación didáctica e da nosa labor docente.

O seguimento e avaliación das programacións será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas. Estas ideas e propostas de mellora serán incluídas na memoria final do departamento, xa que servirán de base para a elaboración da programación didáctica do vindeiro curso.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten coherencia secuencial entre todas elas, e indicar, se é o caso, as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

Dende o Departamento de Música tradicional para avaliar a nosa programación didáctica teremos en conta os seguintes aspectos:

- **Obxectivos:** Adecuación ás necesidades específicas do alumnado e do Proxecto Educativo do Centro
- **Contidos:** Validez na súa elección con respecto aos obxectivos plantexados e adecuación ao nivel do alumnado
- **Actividades:** Atención á diversidade das capacidades e adecuación aos intereses do alumnado e aos seus ritmos de aprendizaxe
- **Criterios metodolóxicos:** A adecuación e coherencia dos mesmos
- **Os medios e recursos:** Avaliación dos criterios para a elección dos medios e recursos didácticos e a súa adecuación aos obxectivos propostos.
- **A avaliación:** Comprobarase a idoneidade e a adecuación entre criterios de avaliación, técnicas e procedementos, así como entre os criterios de avaliación, contidos e obxectivos
- **Alumnado:** A relación co alumnado, ademais do clima de convivencia e traballo.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

11. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Do mesmo xeito que se indica no punto anterior, a avaliación do labor docente supón un dos tres elementos a avaliar dentro do noso sistema educativo xunto co proceso de aprendizaxe e a programación didáctica.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña trala avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados.

Para levar a cabo este proceso contarase tamén coa análise das enquisas de satisfacción do alumnado como vía alternativa ás clases para obter datos directos relativos á súa función.

Nas reunións do departamento trataranse todos estes puntos ademais dos que o profesorado considere relevantes, sen descoidar aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquelo que se estime oportuno.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

12. ANEXOS

12.1 Probas de acceso 1º de grao profesional

Esta información pódese consultar no documento subido á páxina web do conservatorio http://centros.edu.xunta.es/cmusprofesionalvigo/

12.2 Probas de acceso a outros cursos

Esta información pódese consultar no documento subido á páxina web do conservatorio http://centros.edu.xunta.es/cmusprofesionalvigo/

12.3 Recursos didácticos

Os recursos fan referencia ás ferramentas, instrumentos e materiais utilizados no proceso de ensinanza, co fin de facilitar, ampliar e mellorar a aprendizaxe.

Os máis utilizados serán:

- Recursos materiais do aula: mobiliario, recursos bibliográficos, instrumentos…
- Recursos audiovisuais e TIC: vídeos, audios, ordenadores con software de música (gravadores, secuenciadores, editores de audio/vídeo, editores de partituras, etc.), Internet, youtube, bases de datos…
- Biblioteca(-s)...

12.4 Premios Fin de Grao

Segundo consta na lexislación vixente, os departamentos didácticos establecerán os criterios valorativos para a obtención do premio de fin de grao profesional.

12.4.1 Contidos da proba

- Presentación por parte dos aspirantes dun programa cunha duración comprendida entre os 20 e os 40 minutos, sendo 20 minutos a duración mínima para a proba.
- Inclusión dunha serie de obras que representen, cando menos, tres estilos diferentes, quedando excluídos desta particularidade os instrumentos nos que non sexa posible.
- Interpretación de memoria dunha das obras presentadas.

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
Tfno: 986213395 Fax: 986206131
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
http://cmusvigo.gal

- Elaboración, por parte do aspirante, e posterior entrega na secretaría do Centro (con rexistro de entrada e mediante soporte informático) das notas ao programa elaboradas por el/a mesmo/a, cando menos con tres días de antelación á celebración da proba, non recolléndose ningunha fóra de prazo sen a debida xustificación, que será atendida a criterio da Dirección do Centro. Estas notas ao programa seguirán Máximo dun folio con 3.750 caracteres en formato "DIN A4".

12.4.2 Criterios de avaliación

- Realizar unha interpretación musical de calidade acorde ás esixencias da proba.
- Presentar un programa coherente en relación aos contidos expostos.
- Interpretar un programa que presente obras de diferentes épocas e/ou estilos cunha dificultade acorde ao nivel.

12.4.3 Criterios de cualificación

Ver folla de calibración. Anexo 12.5

12.5 Folla de calibración para audicións e/ou probas instrumentais

Indicadores	Porcentaxe	Nota
Hábito postural e control da respiración	20%	
Adecuación á partitura	20%	
Calidade do son e/ou afinación	20%	
Interpretación	25%	
Actitude	15%	